

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **T. Ch.**, zastoupen JUDr. Ladislavem Dusilem, advokátem se sídlem nám. Přemysla Otakara II. 36, České Budějovice, proti žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2022, č. j. RN-900 122 0745-43091-ŠT, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, ze dne 5. 10. 2022, č. j. 64 Ad 9/2022 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 9. 2021, č. j. R-17. 9. 21 – 426/900 122 0745 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalobci od 10. 10. 2021 snížil výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a to dle § 56 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Změnu provedl na základě Posudku o invaliditě posudkového lékaře žalovaného ze dne 28. 7. 2021 (dále jen „Posudek ze dne 28. 7. 2021“).

[2] Posudkový lékař dlouhodobý zdravotní stav žalobce od 4. 6. 2019 do 27. 7. 2021 podřadil pod kapitolu V, položku 3e vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), které odpovídá pokles pracovní schopnosti o 70 – 80 % a invalidita III. stupně. Pokles pracovních schopností žalobce byl stanoven na 70 %. Ode dne 28. 7. 2021 byl dlouhodobý zdravotní stav žalobce podřazen pod kapitolu V, položku 3d vyhlášky o posuzování invalidity, které odpovídá pokles

pracovních schopností o 50 – 60 %. Pokles pracovních schopností žalobce byl stanoven na 60 %, což odpovídá invaliditě II. stupně.

[3] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, ve kterých mimo jiné uvedl, že mu jeho zdravotní stav neumožňuje pravidelně pracovat. Žalovaný námitky zamítl. Podkladem

pro rozhodnutí byl zejména posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 5. 1. 2022 (dále jen „Posudek posudkové komise“), který byl vypracován v souvislosti s řízením, které vedl žalovaný a následně Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) o přiznání dřívějšího data vzniku invalidity. Posudek posudkové komise vycházel jak ze subjektivních potíží žalobce, tak z lékařských nálezů. Z jeho závěrů vyplývá, že důvodem pro snížení stupně invalidity žalobce je zejména skutečnost, že je jeho zdravotní stav uspokojivě kompenzován. Posudek posudkové komise aproboval závěry Posudku ze dne 28. 7. 2021.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou podanou u krajského soudu, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Soud dospěl k závěru, že Posudek posudkové komise, který byl zpracován v související věci, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a je proto možné z něj vycházet i v tomto řízení.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“).

[6] Stěžovatel nesouhlasil se závěry posudku, neboť má za to, že nebyla správně posouzena úroveň jeho psychických funkcí v kontextu s pracovní neschopností a jediným odůvodněním jeho závěru bylo znovu získané řidičské oprávnění. Posudek posudkové komise byl vypracován v rozporu se zákonem, a stěžovatel měl být proto zkrácen na svých právech. Další kasační námitkou brojil proti tomu, že se krajský soud v rozsudku nedostatečně vypořádal s hodnocením průběhu posudkového šetření. Poslední námitkou napadal skutečnost, že vedle sebe neobstojí napadaný rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného o přiznání výše invalidního důchodu, které odpovídalo invaliditě III. stupně.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ztotožnil s názorem krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil,

pokračování

že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Kasační stížnost **není přijatelná**.

[10] Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené se nikterak nevymykají z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního

soudu. Soud vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu a řádně se zabýval všemi žalobními body.

[11] Stěžovatel napadal v kasační stížnosti především závěry posudkové komise, která posuzovala jeho zdravotní stav. Je toho názoru, že posudková komise nezohlednila všechny jeho zdravotní obtíže, což vedlo k nesprávnému stanovení rozsahu a stupně invalidity.

[12] K těmto námitkám kasační soud předesílá, že dle ustálené judikatury je posouzení vzniku invalidity otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004 - 58, ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46; či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20). Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny k posouzení poklesu pracovní schopnosti a zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku.

[13] Při přezkumu rozhodnutí týkajících se invalidního důchodu je úkolem krajských soudů, potažmo Nejvyššího správního soudu, vyhodnotit, zda je z lékařských posudků a zejména z posudků posudkové komise ministerstva zřejmé, že byl stav žadatele o invalidní důchod komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn. Správní soud je povinen rozhodovat na základě úplně zjištěného skutkového stavu, který je dostatečným podkladem pro jeho rozhodnutí. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost, nemůže správní soud nahradit vlastní úvahou. Nemá pro to potřebné odborné znalosti. Může si ale vyžádat doplnění posudku, vyhotovení srovnávacího posudku jinou komisí ministerstva nebo uložit vypracování revizního

posudku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. 1 Ads 252/2020 – 25, nebo ze dne 25. 8. 2022, č. j. 1 Ads 156/2021 - 43).

[14] Posudek posudkové komise je v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je správní soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě odůvodnila, aby byly přesvědčivé i pro soud, který nemá (a ani nemůže mít) odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, č. 526/2005 Sb. NSS, a ze dne 14. 12. 2017, č. j. 5 Ads 158/2016 - 57).

[15] Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad uvedených v § 77 odst. 2 s. ř. s. S ohledem na svůj mimořádný význam v tomto řízení však bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (srov. např. již shora uvedený rozsudek č. j. 6 Ads 11/2013 - 20, či rozsudek ze dne 24. 2. 2004, č. j. 5 Ads 49/2003 - 136).

[16] Jak již bylo uvedeno výše, požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. Všechny zmíněné požadavky byly v tomto ohledu naplněny, jak uvedl i krajský soud; s tímto hodnocením se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.

[17] Krajský soud v napadeném rozsudku zcela přesvědčivě popsal, jak hodnotil ve spise obsažené odborné podklady, zejména pak posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Českých Budějovicích ze dne 5. 1. 2022 a vypořádal všechny námitky žalobce.

[18] Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uzavírá, že žalovaný objektivně hodnotil všechny odborné podklady založené ve spise a přezkoumatelným způsobem odůvodnil své závěry. Na tyto otázky ostatně odpovídá již i citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele – nejedná se o otázku, která dosud nebyla řešena judikaturou, byla řešena rozdílně, případně vyžadovala učinit judikатурní odklon, a nejde ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

pokračování

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Právo na náhradu nákladů řízení však nemá ani úspěšný žalovaný, neboť se jednalo o věc týkající se důchodového pojištění.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu